

Ceny prenumeraty.

We Lwowie: miesięcznie 2 Kor., za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy

Z przesyłką poczt. w kraju i monarchii:

mięsiąc. 2 K. 50 h. | z 2-krot. 3 K. — h.
kwartał. 7 K. 50 h. | wysyłką 9 K. — h.
rocznie 30 K. — h. | pocztow. 36 K. — h.

W Niemczech: miesięcznie 4 Kor.

W innych państwach Związku pocztowego miesięcznie 5 Koron.

Zmiana adresu pocztowego 40 hal.

Redakcja, Administracja, Drukarnia Lwów, ulica Zimorowicza 11—15.

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie

Ceny ogłoszeń.

Ogłoszenia (inseraty) za 1 wiersz petiowy lub jego miejsce 20 hal. Nadesłane za wiersz petiowy lub jego miejsce 80 halerzy.

Nekrologia za wiersz petit. 60 hal. Oświadczenia o ślubach, zaręczynach i p. wiadomości po 1 Kor. za wiersz najmnij 60 halerzy. Wyrazy grubszym piśmie liczą się podwójnie.

Ceny oddzielnych numerów:

Nr. popołudn. 6 h. z przesyłką 10 h.

Nr. poranny 4 h. z przesyłką 6 h.

Drobnych rękopisów nie zwraca się

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacyjnie uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Lwów. — Nr. telefonu Redakcji 541, Administracji 740.

Wydawca: inżynier WACŁAW WOLSKI.

Redaktor naczelny: ZYGMUNT WASILEWSKI.

Kalendarz lwowski.

Wtorek, 5 maja.

Imiona: Rzym.-kat. Dziś: Piusa V. Pap. Jutro: Jana w Oleju. — Gr.-kat. Dziś: 22. Fiedora Syk. Jutro: 23. Heorhija. — Słowiańskie: Dziś: Chocisława. Jutro: Gościwita.

Wschód słońca 4:43, zachód 7:13.

Redakcja „Słowa Polskiego“ otwarta codziennie od godz. 9-tej rano do 1-tej popoł. i od 6-tej do 8-ej wieczorem. W dni świąteczne od godz. 11 do 12-tej w południe. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 10 do 11-tej rano.

Muzea i biblioteki. Ossolineum: Biblioteka otwarta od godz. 9 do 1; muzeum w dni powszednie (prócz pon.) od 9—1 nadto we wtorek i piątek od 3—5, w niedzielę od 1—1. Biblioteka Uniwersytecka codziennie od godziny 8 do 11 i od 4—7 po południu codziennie prócz soboty. Muzeum Dzieduszyckich, (Teatralna 18) zwiedzać można tylko w dni powsz. w godz. przedp. za zgłosz. — Bibl. Poturzycka (hr. Dzieduszyckich, Kurkowa 1. 17) codziennie 10—2 dróż. piątku. — Muzeum przemysłowe otwarte w dni powszednie (prócz poniedziałku) od godziny 9—2, w święta od godziny 10—1. Biblioteka Baworskich (Ujejskiego 2) codziennie od g. 4—7 z wyjątkiem czwartków. — Biblioteka Pawlikowskich (ul. Trzeciego Maja 5) środy, soboty i niedziele od 11—12. — Bibliot. Polit. 10—1, i od 4—8 w, w niedzielę, poniedz. i święta od 10—1. Bibl. T. Szewczenki (ulica Czarnieckiego 26) 2—5 (prócz niedz. i św. ruskich). Bibl. Narodnego Doma (Teatralna 22) we wtorki, środy, piątki, soboty 9—12 i 3—6. — Biblioteka gminy wyznaniowej Izraelskiej (ul. św. Stanisława 1. 5) otwarta codziennie z wyjątkiem piątku i soboty od g. 5—8 wieczor. Biblioteka publiczna T. S. L. (Trzeciego Maja 3, 1 p.) otwarta codziennie 5—7 popoł. w niedzielę i święta od 10 do 12 w poł. — Polskie Muzeum szkolne (św. Mikołaja 12) w poniedziałki, środy i piątki 3—5 pop.

Wystawy stałe. Wystawa w Towarzystwie przyjaciół sztuk pięknych (Muzeum przemysłowe) codz. od g. 10—4. Opłata w dni powszednie 1 kor., w niedzielę 60 h., (studenci 20 hal.). — Galeria miejska (provisor. iycznie urządzona) w gmachu Muzeum przemysłowego, od g. 10 do 2 z wyjątkiem poniedziałków. Wstęp 1 k., w niedzielę 50 h., młodz. szkol. 20 h.

Posiedzenia i zgromadzenia. Posiedzenie naukowe Tow. przyrodników im. Kopernika o godz. 6 wiecz. w sali Instytutu chemicznego Uniw. (ul. Długosza).

Teatr miejski. Dziś o godz. 7 w. „Czar walca“, operetka w 3 aktach O. Straussa.

Z ostatniej poczty.

§ Ubezpieczenie urzędników budowlanych. Onegdaj odbyło się w Wiedniu walne zgromadzenie państwowego Związku przemysłu budowlanego w Austrii, na które przybyli delegaci stowarzyszeń związkowych. Przyjęto rezolucję, w której Związek domaga się uchwalenia noweli do ustawy o ubezpieczeniu na starość względnie uwolnienia urzędników budowlanych od obowiązku ubezpieczenia, póki taka nowela nie zostanie

uchwalona, lub ubezpieczenie na starość nie będzie przeprowadzone.

§ Nowy termin. Niektóre z instytucji centralnych w Petersburgu przy wspomnianiu w aktach urzędowych Królestwa Polskiego zaczęły używać nowego terminu, mianowicie do nazwy Królestwo Polskie dodają słowo „byłe“.

§ Rocznica walk hiszpańskich. W dniu 2 maja w całej Hiszpanii rozpoczął się szereg uroczystości ku upamiętnieniu setnej rocznicy walk o niepodległość kraju, wszczętej przeciw wojskom Napoleona I. Dnia 2-go maja 1808 r. miało miejsce pierwsze krwawe starcie powstańców z Francuzami w Madrycie, tam też odbyła się pierwsza uroczystość. W olbrzymim pochodzie, w którym brało udział wojsko na równi z obywatelami, król Alfons siedział z całym gabinetem.

§ Nowy most przez Wisłę. W pobliżu twierdzy Modlina rozpoczęto budowę stałego mostu przez Wisłę. Most ten znajdować się będzie wprost miasteczka Nowego Dworu i prowadzić na lewy brzeg Wisły do wsi Kazunia. Nowy most o konstrukcji żelaznej budowany jest przez ministerstwo wojny w ten sposób, aby w razie potrzeby mógł obsługiwać kolej żelazna. Most będzie gotów w ciągu lat dwóch. Dla okolic Modlina ma duże znaczenie komunikacyjne.

§ Zamiast samorządu. Główny zarząd rolnictwa opracowuje projekt reformy podległych mu zarządów. Liczba obecnych zarządów w Królestwie Polskiem pozostanie bez zmiany. Przy każdym zarządzie ma być utworzona rada do spraw rolnych, do udziału w niej powołani będą oprócz przedstawicieli instytucji administracyjnych, także delegaci od towarzystw rolnych, ziemianie, oraz delegaci od Tow. Kredytowego Ziemskiego, do czasu wprowadzenia w Królestwie Polskiem samorządu ziemskiego.

§ Politechnika warszawska. Według otrzymanych informacji przez niektórych profesorów warszawskiego instytutu politechnicznego, ministerstwo przemysłu i handlu dotąd nie wyznaczyło kredytu na roboty budowlane instytutu dońskiego, wobec czego zamierzone otwarcie w r. b. drugich kursów zostanie opóźnione. Z tego powodu delegowanie do Nowocerkaska profesorów z Warszawy przewlecze się. Niebawem oczekiwane jest zatwierdzenie etatu instytutu dońskiego, wobec czego profesorom, delegowanym z Warszawy do Nowocerkaska, zaproponowano pozostać tam na stałe. Wielu nie zgodzi się, życząc sobie powrócić do Warszawy.

— Czyż nie powiedziałem dość wyraźnie? Nie, nie zaangażuję pana Dupont.

— Zwalnia mnie pan zatem od wszelkich zobowiązań?

— Najzupełniej.

— Tego tylko czekałem — nie mogę się opędzić agentom.

Nazajutrz umieścił pan Emanuel w „Figarze“ notatkę, że cudowne dziecko, nasz sławny Karolek Dupont, ukończywszy swój tryumfalny pochód po całej kuli ziemskiej, na razie nie przyjmuje engagement.

Nikt się nie dobiął.

Czekano tydzień, dwa — nawet na prowincję nie było zgłoszeń. Pan Emanuel począł obchodzić wszystkie agencje koncertowe. Wszędzie wyrażano ubolewanie, że na razie niema sposobności skorzystania z oferty.

Blady, zgnębiony włókł się Karolek za ojcem, przypisując sobie winę tego niepowodzenia.

Pieniądze pani Simonin rozeszły się. Matka znów popłakiwała, jak dawniej i wróciła do swoich wędrowek po domach zastawniczych. Pan de las Foresas wdychał, mówiąc o dzieciach, które wypychają do grobu swoich rodziców.

Karolek uczył się u jakiegoś profesora konserwatorium, który polubił chłopaka, zawsze po dziecięcemu ubranego i utrzymywał, że robi postępy. Wreszcie pozwolił mu nawet zagrać publicznie u pana Padeloup.

Karolek doznał uczucia, jak gdyby mu kamień spadł z serca. To zdawał mu się jego pierwszy dzień radosny. Biegł przez bulwar do domu, roztrącając ludzi.

Nagle zdało się, jakby cała rodzina de las Foresas ocknęła się z trapiącego snu.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Mianowania.

Wiedeń. (TBK.) „Wiener Ztg.“ ogłasza: Cesarz nadał profesorowi I szkoły realnej w Krakowie Leonowi Piccardowi i profesorowi II gimnazjum we Lwowie Mikołajowi Sywulakowi z okazji przejścia ich w stały stan spoczynku, tytuł radców szkolnych.

Minister handlu zamianował radcę rachunkowego, Jana Andraszka starszym radcą w departamencie rachunkowym dyrekcji poczt we Lwowie.

Zdanie śp. Herolda o Polakach.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. Fr. Presse“, poświęcając artykuł zmarłemu posłowi czeskiemu Józefowi Heroldowi, przypomina, że podczas dyskusji budżetowej w sejmie czeskim w styczniu 1891 r. Herold wyraził się, że Polacy tworzą stronnictwo egoistyczne, gotowe z dyablem wejść w pakt, byleby uzyskać jakąś korzyść dla kraju.

Ankieta w sprawie stowarzyszeń.

Wiedeń. (TBK.) Wczoraj rozpoczęła się w ministerstwie sprawiedliwości druga część ankiety w sprawie projektu nowej ustawy o stowarzyszeniach, w której między innymi z Galicji biorą udział posłowie dr. Tadeusz Skalkowski, Teofil Merunowicz i dr. Ernest Adam, dyrektor gal. Banku kraj. Alfred Zgórski i sekretarz Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie Narcyz Ulmer. Minister sprawiedliwości dr. Klein, powitawszy obecnych, zagał obrady nad poszczególnymi pytaniami kwestyonaryusza, który służy za podstawę obrad ankiety.

Echa mordu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wiceprezydent izby dr. Starzyński zaprzecza w „Neue fr. Presse“ plotce, jakoby wstrzymał w Izbie rozdzielanie między posłów czasopiśmie „Ukrain. Rundschau“, którego numer, poświęcony specjalnie sprawie zamordowania hr. Potockiego, miał być rozrzucony w kołach poselskich.

Zdrowie cesarza.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj obiegały po Wiedniu pogłoski o niepomyślnym zdrowiu cesarza. Pogłoski te są jednak mylne, choćby z tego względu, że cesarz udzielił w ostatnich dniach wielu audyencji, co byłoby niemożliwe w razie jakichkolwiek dolegliwości.

Cesarz dwa razy dziennie odbywa spacer w ogrodzie w Schönbrunnie, a jutro ma przybyć do Wiednia w celu odwiedzenia ks. regenta bawarskiego Luitpolda. Według zapewnień osób z otoczenia, cesarz wygląda wyśmienicie.

Pani de las Foresas rozśmiała się — dzieci po raz pierwszy usłyszały śmiech matki — niespodzianie przeszedł on w płacz, ale to z radości.

Za powrotem do domu usłyszał nowinę i pan Emanuel.

— Mówiłem przecie, że Padeloup umie cenić talenty.

Karolek sypiał na kanapie w jadalni. Tego wieczora przyszła do niego pani de las Foresas, ujęła rękami jego głowę, złożyła sobie na kolanach i pieściła go, jak dziecko małe. Taka się czuła szczęśliwa.

— Nie spodziewałam się — nie spodziewałam się tego; Karolku — powtarzała w kółko.

— Mamo...

— Jak oni męczyli mojego chłopca, tyle lat mi go męczyli!

Podniosła jego głowę, długo patrzyła mu w twarz i jęła całować mu włosy, czepcąc:

— Moje dobre, dobre dziecko.

Przypominała mu czasy, kiedy był maleńki i uczyła grać. On pamiętał doskonale pierwszy kawalek, którym był ów sławny „Krawiec kakadu“.

Był wtedy taki maleńki, że stojąc, nie mógł dosięgnąć klawiatury. Ale postępy robił, bo miał słuch dobry — wystarczyło mu słyszeć coś dwa razy a potrafił zagrać bez błędu... A potem przyszły lata, w które włóczono go po całym świecie, biedne jej dziecko... Ale skończyło się już, chwala Bogu! wdychała uszczęśliwiona.

— Nie spodziewałam się już niczego... myślałam, że wszystko przepadło.

Karolek znów zwierzył jej się ze wszystkim, co dotyczyło pani Simonin, opowiadał, że grała z nim i powiedziała, że ma talent.

(C. d. n.)

12)

HERMAN BANG.

Cudowne dziecko

Przełożyła z duńskiego J. Klemensiewiczowa.

(Ciąg dalszy).

— Bulwar Hausmana. Pierwsze piętro.

Tu Karolek niespodziewanie wybuchnął płaczem. Gdy mieli odchodzić, odezwała się pani Simonin: — Ale pan o mnie nie zapomni, Karolku, prawda?

Karolek spojrzął na nią oczyma wiernego, uległego psa, lecz z drżących jego ust nie mogło wyjść ani słowo.

Następnego ranka, tuż przed odjazdem panów de las Foresas kelner wręczył Karolkowi jakiś list, szepnąwszy: — Do rąk własnych.

Karolek list schował.

W kopercie znajdował się banknot i bilet wizytowy pani Simonin z dopiskiem: Dla przyszłego nauczyciela Karolka. Nim chłopiec dojechał do Paryża, wyrazy stały się już nieczytelne, tak je często całował.

Na piątym piętrze u państwa de las Foresas panowała dawna nędza. Agenci się nie zgłaszali. Nikt nie potrzebował cudownego dziecka. Pan Emanuel czuł się obrażonym.

— A więc pan nie zaangażuje cudownego dziecka? pytał Frantza.

Demonstracje studentów.

Wiedeń. (TBK.) Studenci weterynaryi urządzili wczoraj hałaśliwą demonstrację, domagali się przydzielenia akademii weterynaryi, która obecnie podlega ministerstwu wojny, do ministerstwa oświaty, żądali prawa swobodnego wyboru rektora i t. d. Celem przywrócenia porządku wezwano wojsko, które z najeżonymi bagnietami rozprószyło studentów. Studenci wysłali deputację do parlamentu, aby zaprotestować przeciw temu, i gremialnie udali się przed uniwersytet i politechnikę, aby akademików skłonić do poparcia swych żądań. Popołudniu o godz. 2 powtórzyły się demonstracje przed instytutem weterynaryjnym. Demonstrantów w liczbie z górą 100 rozprószyło wojsko. Studenci znów poszli przed parlament i wysłali deputację z zażaleniem, potem poszli przed uniwersytet i wysłali deputację do akademików, w końcu rozeszli się spokojnie. Nikt nie odniósł obrażeń, nikogo nie aresztowano.

Pogrzeb ministra Peschki.

Absdorf. (TBK.) Wczoraj popołudniu odbył się w Absdorfie w uroczysty sposób pogrzeb niemieckiego ministra rodaka ś. p. Peschki przy udziale zastępcy cesarza, prezydenta ministrów bar. Becka, ministrów, namiestnika Czech, licznych posłów z rozmaitych, także nieniemieckich stronnictw, deputacji, stowarzyszeń i publiczności. Nad grobem przemawiali prezydent Izby posłów Weiskirchner, prezes niem. Związku narodowego Chiari, prezes niemieckiej sekcji krajowej rady kulturalnej Czech Schreiner, przedstawiciel niem. partii agrarnej z Czech Krützner i niemieckich posłów radykalnych Kasper.

Sytuacja.

Praga. (TBK.) Obszerniejszy komitet wykonawczy młodoczeski odbył onegdaj popołudniu naradę nad położeniem politycznym.

Referowali pp. Skarda i Kramarz. Po obszernej dyskusji uchwalono większością głosów rezolucję, w której oświadczone jest za tem, aby posłowie czescy starali się, aby delegacja czeska w Radzie państwa odmówiła rządowi poparcia, jeżeli władze państwowe nie usuną naruszeń praw językowych ze strony sędziów niemieckich. Rezolucja wyraża nadzieję, że czescy posłowie nie dopuszczą do ukrócenia praw języka czeskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.) Komisja parlamentarna Koła polskiego obradowała wczoraj pod przewodnictwem prezesa dra Głabińskiego.

Posiedzenie Koła odbędzie się jeszcze w tym tygodniu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj obiegały pogłoski, jakoby Rusini cofnęli swe wnioski nagłe.

Wiedeń. (Tel. wł.) Kandydatura p. Pradego na stanowisko ministra-rodaka stoi wciąż na pierwszym planie. Zamianowanie jego, o ile niemieckie stronnictwa się zgodzą, nastąpi we środę.

Niemieckie stronnictwa nie miały dotąd sposobności zająć stanowiska, lecz w opinii poszczególnych posłów, oraz na konferencyach przywódców z bar. Beckiem kandydatura Pradego spotykała ogólną sympatyę.

Z powodu tego, że obecnie w pierwszym rządzie chodzi o spór językowy w Czechach, Niemcy kładą nacisk na to, żeby w gabinecie zasiadał mąż, posiadający zaufanie wszystkich stronnictw niemieckich, którego głos byłby miarodajny, a takim kandydatem jest Prade.

„Deutsches Nat. Korresp.“ donosi, że bar. Beck odbył konferencję z Pradem o położeniu politycznym. Prade nie zna jeszcze projektu ustawy językowej, wypracowanego przez br. Becka, dlatego też nie mógł dać decydującej odpowiedzi na propozycje ministra-prezydenta.

W kwestyi wniosków nagłych nie zaszła żadna zmiana, dziś więc wejdzie na porządek dzienny wniosek nagły o podwyższeniu kontyngentu rekruta.

Niemieckie stronnictwa wolnomyślnie zbiórą się na konferencję wieczorem, aby zająć w tej sprawie stanowisko.

W kołach parlamentarnych zapewniają, że za pomocą absentowania się pojedynczych stronnictw da się osiągnąć większość dwóch trzecich głosów dla nagłości, mimo, że poważna liczba posłów jest przeciw meritum wniosku.

Jeżeli rząd zdoła pokonać tę trudność, to inne trudności będą błahostką i prowizoryum budżetowe będzie parlamentarnie przeprowadzone.

„Wr. Allg. Zeitung“ ocenia sytuację jako lepszą; w każdym razie konferencje, jakie miał odbyć br. Beck, dały rezultat pomyślny.

Wiedeń. (Tel. wł.) Minister dr. Gessmann na zgromadzeniu w Waidhofen wyraził się, że sytuacja poprawiła się znacznie. Jednocześnie podkreślił, iż stronnictwo chrześcijańsko-społeczne zawsze ma na oku solidarne postępowanie w kwestyach narodowych. Stare niedomaganie Austrii, walki narodowościowe — nie da się za jednym zamachem usunąć, jednak ustawa językowa może je na normalniejsze tory wprowadzić.

Proces Polony-Lengyel.

Budapeszt. (TBK.) W procesie Polony-Lengyel na rozprawie popołudniowej prezydent przedłożył przysięgłym pytania, poczem zabrał głos prokurator.

Po mowie prokuratora zastępca Gezy Polonyiego Desydera Polonyi rzekł się głosu, poczem przemawiał obrońca Vazsonyi.

Skazanie ks. Hlinki.

Preszburg. (TBK.) Sąd przysięgłych skazał zaspiendowanego proboszcza ks. Aleksandra Hlinkę za podburzanie przeciw narodowości węgierskiej, popełnione drukiem, na 1½ roku więzienia i 400 koron grzywny.

Dążenie do samodzielności.

Budapeszt. (Tel. wł.) Posłowie węgierscy z Siedmiogrodu odbyli wczoraj w miejscowości Toda zgromadzenie, na którym przyjęto wniosek, aby domagać się jednomyślnie samodzielnego banku węgierskiego, poczynawszy od r. 1911.

Równocześnie także minister handlu Franciszek Koszut podczas odsłonięcia pomnika ojca w Nagy — Perkata oświadczył, że Węgrzy muszą szybko dążyć do samodzielności i że w roku 1917 przyjdzie do skutku odrębne terytorium cłowe, do czego jednak podstawą jest samodzielnny bank węgierski.

Pogrzeb generała.

Budapeszt. (TBK.) Zwioki zmarłego tu onegdaj gen. Türra przewieziono wczoraj do muzeum w lasku miejskim. Pogrzeb odbędzie się dziś popołudniu. Córka zmarłego, pani Pisoni, otrzymuje liczne kondolencje także z Włoch i Francji. Pani Pisoni wysłała do króla włoskiego Wiktora Emanuela i do króla greckiego telegraficzną wiadomość o śmierci ojca swego i zapewnienie, że do ostatniej chwili myśli jego ulatywała do tych krajów.

Po zamknięciu uniwersytetu zagrzebskiego.

Belgrad. (TBK.) Dziennik „Politika“ donosi, że senat akademicki tutejszego uniwersytetu odmówił przyjęcia przeszło stu słuchaczy uniwersytetu zagrzebskiego, uzasadniając odmowę tem, iż termin wpisów na letnie półroczcie już minął.

Bank parcelacyjny w Królestwie.

Warszawa. (Tel. pryw.) Z inicjatywy obywateli ziemi płockiej powstaje Bank parcelacyjny na Królestwo Polskie. Będzie on miał na celu przedewszystkiem rozsprzedawanie działków ziemi drobnym rolnikom, przeciwdziałając w ten sposób kolonizacji pruskiej.

Proces prasowy.

Wilno. (Tel. pryw.) Sąd okręgowy będzie rozpatrywał sprawę redaktora rosyjskiej gazety „Siewiernozapadnyj Głos“, za wydrukowanie artykułu p. t. „Świadomie fałszywe informacje o działalności policji i wojska, biorących jakoby udział w pogromie“.

Sodoma pruska.

Berlin. (Tel. wł.) Według informacji dzienników, ks. Eulenburgowi wytoczono dochodzenie o krzywoprzysięstwo. Zgłaszają się coraz to nowi świadkowie przeciwko Eulenburgowi.

„Neue Gesellsch. korresp.“ donosi, że Wilhelm II otrzymał szczegółową relację o sprawie Eulenburga, list księcia do cesarza został w drodze urzędowej zwrócony z nadmienieniem, że cesarz nie życzy sobie utrzymywać z nim korespondencji.

Berlin. (Tel. wł.) Zamek ks. Eulenburga w Liebenbergu jest strzeżony przez tajnych policyantów, pilnujących zamku i ogrodu, aby zapobiedz tajnej ucieczce księcia.

Parlament niemiecki.**Nowa ustawa antypolska.**

Berlin. (B. Wolfa.) Parlament niemiecki obradował wczoraj nad projektem ustawy w sprawie kredytu na pokrycie dodatków dla kresów wschodnich. Rząd domaga się 1,048.350 marek.

Schulz (ze stronnictwa państwowego) oświadcza się, że przedłożeniem, spodziewa się, że posłowie, którzy pierwsi byli przeciwni sprawie, obecne przedłożenie przyjmą.

Gröber (centrum) zwalcza przedłożenie, które wychodzi po za konieczną miarę, ponieważ także uwzględnił podoficerów.

Sekretarz stanu Sydow oświadcza, że przedwodnią myślą przedłożenia było zrównanie urzędników w prowincjach wschodnich z innymi urzędnikami w Prusiech. Podoficerów uwzględniono także, ponieważ naturalnie jest w interesie rządu, aby ich związać silnie z kresami wschodnimi.

Posel Orden (narod. liber.) oświadcza imieniem swego stronnictwa, że głosować będzie za dodatkami.

Posel Pachnicke (wolnom zjed.) zaznacza, że większość jego stronników przychyliła się do tego przedłożenia. Mowca spodziewa się, że oświadczenie rządu, iż dodatki te niebędą miały charakteru politycznego, będzie faktycznie urzeczywistnione. Obrady komisyjne uważa mowca za zbyt czyste.

Bruhn (niem. part. refor.) zapytuje, jak się ma sprawa sekretarza intendantury.

Następnie zabrał głos Brejski i oświadczył, że ten wniosek, urzeczywistniający dawne życzenie fanatyzmu, jest premią na fanatyzm. Nie jest prawdą, żeby urzędnicy niemieccy czuli się źle wśród polskiej ludności, owszem polska ludność zachowuje się wobec nich przyjaźnie i uprzedzająco, o ile oni nie postępują brutalnie. Także zadań kulturalnych, jak wspieranie stowarzyszeń ku upiększaniu miast, nie przesypiają Polacy, jeśli tylko stowarzyszeń tych nie nadużywa się w celach germanizacyjnych.

Mowca pytał potem, dlaczego rząd nie stara się wprowadzić także zrównania plac urzędników zachodnich z wschodnimi; przecież np. w okręgu Ruhr są ceny żywności i mieszkań wyższe niż w Prusiech zachodnich i w Poznańskim. O ile mowcę zapewniano, to przyzwolici urzędnicy wogóle nie są bardzo tym do datkiem ucieszeni. Naturalnie odrzuca mowca ten wniosek jako partyjny. (Oklaski u Polaków).

Po Brejskim sekretarz stanu Krätke stanowczo zaprotestował przeciw jego wywodom. Trudno porównywać stosunki w prowincjach wschodnich ze stosunkami w Westfalii.

Leдебур (soc. demokr.) zwalcza przedłożenie. Mowca pragnąłby wyjaśnienia, czy przyjazne stosunki z Polakami po za służbę będą powodem odbierania dodatków. Fakt, że okręgi w Prusiech wschodnich, mające ludność przeważnie niemiecką są wykluczone od dodatków, dowodzi, że rząd myśli specjalnie o dążeniach germanizacyjnych i że urzędnicy w ten sposób mają być korumpowani.

Gamp (partya państw.) stwierdza, że także sekretarze intendantury podpadają pod przepisy tego przedłożenia.

Na tem skończono obrady.

Przystąpiono do drugiego czytania ustawy o miarach i wagach.

Berlin. (TBK.) Parlament niemiecki przyjął etat dodatkowy o dodatkach kresowych.

Bójka wyborcza.

Belgrad. (TBK.) Według doniesień z Cuca przyszło onegdaj po zgromadzeniu wyborczem partii rządowej, z okazji postawienia kandydatury do skupczyny, do gwałtownej bójki. 20 osób poraniono.

Wojna z Afganistanem.

Sinnia (w północnej części Indji Wschodniej) (TBK.) 20.000 Afgańczyków przekroczyło granicę w piątek w nocy w dwóch oddziałach; jeden maszeruje na Landikotal, drugi do doliny Bazar.

Londyn. (TBK.) Dzienniki twierdzą, że od czasu napadu na Landikotal panuje nieoficyjalna wojna z Afganistanem. Gen. Wilcox z 9 armatami i kawalerją przybył do Landikotal.

Londyn. (Tel. wł.) Wiadomości z Afganistanu i Indji brzmią bardzo poważnie, tembardziej, że w Indjach wykryto rozgałęziony spiszek przeciw Anglikom. Gdyby wojna, faktycznie już istniejąca, została oficjalnie proklamowana, to byłaby to pierwsza próba zawartego niedawno układu rosyjsko-angielskiego.

Wypadki i katastrofy.

Fort Wayne. (Stany Zjednoczone, stan Indiana.) (TBK.) Hotel „Aveline“, największy hotel w mieście, zgorzał zupełnie. 25 osób zginęło w płomieniach.

Paryz. (Tel. wł.) W niedzielę odbywała się na placu musztry próba maszyn do latania przy licznie zgromadzonej publiczności. Jeden z aparatów po dość długim trzymaniu się w powiatru, począł gwałtownie się opuszczać i szybował tuż ponad głowami publiczności. Powstał popłoch, rzucano się na ziemię, chowano po rowach i t. d. Maszyna spadła wreszcie na ziemię i roztrzaskała się w kawałki.

Madryt. (Tel. wł.) Podczas przedwczorajszej walki byków w Granadzie jeden z torreadorów został przez rozjuszone zwierzę rozpróty. Taki sam los spotkał innych torreadorów, którzy śpieszyli z pomocą pierwszemu, jak również kilku chłopców, którzy z widowni wskoczyli na arenę, żeby drażnić byka.

Na widowni wybuchł popłoch; przy opuszczaniu przez publiczność miejsc powstał pożar.

Paryz. (TBK.) W fabryce aparatów telefonicznych nastąpił onegdaj wybuch. Główny monter zginął, jeden elektromechanik jest ciężko ranny.

Kronstadt (Siedmiogród). (TBK.) Przy robotach kanalizacyjnych wskutek wydobywających się gazów zginęli jeden robotnik zatrudniony tam i czterech innych, którzy pośpieszyli mu z pomocą, a dwaj ciężko się rozchorowali.

Prorok nad Nilem.

Kair. (TBK.) Pewien szejik, który obwieścił się prorokiem, zamordował zastępcę inspektora prowincji Nilu Błękitnego Moncriessa. Szejik miał ze sobą 150 derwiszów, gdy wyruszył do owej prowincji. Po stronie angielskiej padło 2 oficerów. 35 derwiszów zostało zabitych.

Maroko.

Berlin. (TBK.) „Nordd. Allg. Ztg.“ ogłasza treść księgi białej o Maroku, która dziś będzie przedłożona parlamentowi rzeszy. W 14 rozdziałach traktowane tam są wypadki od grudnia 1906 do kwietnia 1908.

Wiedeń. (TBK.) Minister kolei zwołał radę kolejową na tegoroczną zwykłą wiosenną sesję na 4 czerwca.

Praga. (TBK.) Pogrzeb ś. p. Herolda odbędzie się we czwartek o wpół do 4 pop. z Panteonu Muzeum na cmentarz Wyszehradzki.

Budapeszt. (Tel. wł.) Minister wyznań i oświaty w przyszłym tygodniu będzie przyjęty przez monarchę, aby otrzymać sankcję przedwstępą dla projektu autonomii katolików na Węgrzech.

Wenecja. (TBK.) Księstwo Bülowowie odjechali wczoraj popołudniu do Berlina.

Parma. (TBK.) Od 1 b. m. trwa tu strajk agrarny. Spokoju dotychczas nigdzie nie zakłócono.

Korfu. (TBK.) Po pożegnaniu się cesarza Wilhelma z króciem greckim jacht Hohenzollern i inne towarzyszące mu okręty wypłynęły na pełne morze. We

rodę rano cesarstwo przybędą do Poli, a popołudniu nastąpi dalsza ich podróż do Wiednia.

Petersburg. (TBK.) Wczoraj popołudniu w cerkwi „pałacu czerwonego“ odbył się ślub ks. Wilhelma szwedzkiego z w. księżniczką Maryą Pawłówną, w obecności pary carskiej, carowej wdowy, króla szwedzkiego, w. księżstwa heskich, następcy tronu rumuńskiego i jego małżonki i księcia Mikołaja greckiego.

AWANS MAJOWY.

W ARMII.

W rezerwie porucznikami mianowani:

Kaliwoda Rudolf 2 p. ul., hrabia Czernin Theobald 8 p. dr., Fischbach Krystyan 8 p. ul., Komarek August 2 p. ul., hrabia Apponyi Juliusz 13 p. huz., hrabia Ressegner Fryderyk 2 p. ul., hrabia Tyszkiewicz Władysław 10 p. dr., Schibich Edward 1 p. ul., dr. Güthner Jan 32 p. art. pol., Kämpf Emil 32 p. art. pol.

W korpusie policyjnym zamianowani zostali:

Kapitanem II kl. Kalik Waclaw; porucznikami: Niewiadomski Karol i Podrazky Karol. Wszyscy trzej w Krakowie.

W audytoryacie: General-audytorem: Sicha Franciszek, Pellischek-Wilsdorf Otto, Hochenburger Antoni. Pułkownikami: Finkel Leon 1 korp. Porucznikami: Kindelski Paweł 41 p. p., Jankowski Franciszek, sąd. garn. Stanisławów, Volsicky Jarosław, sąd. garn. Przemysł.

W korpusie lekarskim: Lekarzami sztabowymi: Hörmann Józef 10 kom. korp., Stach Franciszek. Lekarzami pułk. I kl.: Haas Antoni, Rola-Kłosowski Eugeniusz.

W intendancji: General-intendantem: Berger Ernest 11 korp. St. intendantem II kl. Brunswik von Korompa Edmund z 8 do 11 korp. Podintendantami: Skacel Teodor 11 korp., Müller Józef 10 korp., Hanisch Józef 1 korp.

Awans obecny, przeprowadzony na podstawie nowych przepisów awansowych, niweluje dawne różnice co do czasu wyczekiwania w pojedynczych rodzajach broni. Obecnie zamianowani zostali generał-porucznicy po 4 latach czekania, generał-majorowie po 6 i pół, pułkownicy po 3, podpułkownicy po 4 i pół, majorowie po 13 (w sztabie gen. 10 lat), kapitanowie po 13 i pół, porucznicy po 7—8, podporucznicy po 2 i pół—3 latach.

Ogólnie korzystnie wypadł awans w artylerii ze względu na przeprowadzoną w ubiegłym miesiącu reorganizację artylerii polnej.

NA MARGINESIE.

DOBRY ŻART — TYNFA WART.

Minister Awicz zali się postowi Beskiemu, że w Kole polskim coraz więcej panują intrygi. W jakimś czasie powiarza to samo listownie i prosi o radę. Pan Beski, spotawszy we Lwowie pana Dewicza, tak mówi do niego:

— Otrzymałem niedawno od Awicza list, w którym się zali, iż w Kole polskim coraz więcej szerzą się intrygi i — wyobraź sobie — wyraz „intrygi“ pisze przez duże I.

— To mnie zupełnie nie dziwi, a nawet przypomina mi mojego rzadca — człowieka z akademickim wykształceniem, który stale „gorzelnia“ przez duże G pisuje.

— Więc cóż? jakież związku?

— Robi to przez uszanowanie, bo z tego... żyje.

Wiadomości bieżące.

Spostrzeżenia meteorologiczne (z obserwatorium astronom. Politechniki) w d. 4 maja b. r.:

Czas (Lwowski)	Ciśnienie w mm.	Temperatura C.	Wiatr	Opad w 24 g. (w mm)	Temperatura	
					Najwyższa	Najniższa
7 rano	735.20	28	N3	1.4	7.4	1.0
2 popoł.	736.10	5.9	N2			
9 wiecz.	735.25	4.8	SE2			

Uwaga: Pogoda przy zmienności zachmurzeniu. Prognoza na dziś: Pogoda przy zmienności zachmurzeniu.

Wiedeń. (TBK.) Przepowiednia centralnego Zakładu meteorologicznego na dziś:

W Galicji wschodniej: Miejscami pochmurno, mierne wiatry, wyższa temperatura. Stan niezmienny.

W Galicji zachodniej: Większe zachmurzenie, mierne wiatry, wyższa temperatura, późnej opady. Pogorszenie.

— **Oficjalne przedstawienie się namiestnikowi**, dr. Michałowi Bobrzyńskiemu, władcy i urzędów odbędzie się we środę, 6 bm., począwszy od godziny 11 przed południem w gmachu Namiestnictwa.

— **Nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Andrzeja hr. Potockiego** odbędzie się we wtorek 5 maja o godzinie 8 rano w kościele parafialnym św. Maryi Magdaleny we Lwowie.

— **Za spokój duszy śp. Jana Welichowskiego**, prezesa wydziału centralnego Tow. wzaj. pom. „Rodzina“, odprawi się msza żałobna w kościele archikatedralnym obrz. łac. w środę dnia 6 maja br. o godzinie 9 rano, na którą Wydział centralny zaprasza wszystkich członków.

— **Z Banku hipotecznego**. Rada nadzorcza w imię swe śp. Antoniego Jaxy Chamca kooptowała Jerzego hr. Baworowskiego.

— **Kursy samarytańskie dla pań w Szkole gospodarstwa domowego** (Chorażczyzna 6) już się rozpoczęły. Prowadzi je dr. Wł. Hoinacki w godzinach popołudniowych. Za niewielką opłatą panie przejść mogą kompletny kurs opiekowania się chorymi w nagłych wypadkach. Zapisy jeszcze przyjmuje Zarząd szkoły codziennie.

— **Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa „Esperanto“** we Lwowie odbędzie się dnia 9 maja w sobotę o godzinie 7 wieczorem w lokalu Polikliniki ul. Lindego 5.

— **Opieka nad sierotami**. W sobotę dnia 9 b. m. o godz. 6 wieczorem wygłosi p. Kazimierz Jeżewski, autor projektu krajowej organizacji opieki na dziećmi—odczyt w sprawie tworzenia krajowych gniazd rodzinnych dla dzieci bezdomnych. Po odczycie nastąpi dyskusja. Odczyt odbędzie się w sali ratuszowej.

— **Rozkaz Sokoli!** Ze względu na przypadającą w niedzielę dnia 10 maja br. uroczystość poświęcenia własnego sztandaru zbiorą się wszyscy druhowie Sokola IV we czwartek dnia 7 maja w sali gimnastycznej m. szkoły wydz. św. Antoniego o godz. 7 wieczór, celem rozdzielenia prac w dniu uroczystości. Czołem! Józef Neuman, prezes.

— **Zmiany w korpusach galicyjskich**. Dziennik rozporządzeń wojskowych ogłasza:

Pułkownik Gerstenberger von Reichsegg Gerstberg szef gen. sztabu 11 korpusu, zamianowany komendantem 15 Brygady kawaleryi.

Pułkownik Csiserics von Bacsany Maksymilian zamianowany szefem gen. sztabu 11 korpusu we Lwowie.

Pułkownik Mieczysław Zaleski z 56 pp. zamianowany komendantem 58 pp., pułk. Wachuda Win. przeniesiony z 58 do 20 pp.

Podpułkownik Truszkowski Aleksander zamianowany komendantem 1 p. art. pol.

W stan spoczynku przeniesieni: podpułk. Wojakowski Emil 58 pp. i Klenk Adolf 41 pp.

Przeniesieni: pułkownik Juliusz Henryk z 1 do 8 p. art. pol.

Podpułkownicy: Lebar Alojzy z 10 do 49 pp., Chevalier Ruiz de Roas Eugeniusz z 3 do 1 p. ul.

Majorowie: baron Fries Ryszard z 11 bat. pion. do 10 pp., Schneider Wojciech z 97 do 40 pp.

Kapitanowie: baron Levaulx de Brecourt Rudolf ze sztabu inż. do dyw. inż. w Przemysłu, Böhm Ludwik ze sztabu inż. do 11 bat. pion., Jüttner Alojzy z 9 do 58, Dittrich Artur z 59 do 95, Gollob Ludwik z 99 do 55, Wurzel von Hohentaun Robert z 2 do 29 p. art. pol., Beck Józef z 15 do 29 p. art. pol., Roshirt Jerzy z 1 do 40, Mark von Treisenthal Franciszek z 7 do 56, Kunitz Eryderyk z 8 do 90, Porias Fryderyk z 8 do 45, Hafz Karol z 20 do 11, Nowotny Wiktor z 28 do 20, Kratochwil Ferdynand z 28 do 15, Fritsch Wiktor z 47 do 56, Weber Rudolf z 87 do 13, Meissner Henryk z 94 do 20, Jansen Gustaw z 6 do 30 bat. strz. pol., Böck Hugo z 1 do 3 p. art. fort. Kopriva Alfons z 14 do 11 bat. pion.

Rotmistrze: Primavesi Ernest z 13 ul. do 10 p. dr., Kenessy Stefan z 3 do 8 p. huz., Oksza Orzechowski Władysław z 6 do 1 p. ul., Fransecky Eugeniusz 11 do 9 p. dr., Skorupka-Padlewski Jan z 1 do 4 p. ul.

Porucznicy: Lubicz Kochański Filip z 7 do 2 p. ul., Müller von Mayensee Rudolf z 8 do 1 p. ul., Kreitner Oswald z 10 do 12 p. dr., Kopal Wilhelm z 4 do 9, Becker Józef 20 do 21, Hovadik Hugo z 20 do 79, Tomczek Franciszek z 74 do 55, Suchan Maksymilian z 4 p. ul. do 4 p. dr., Wohanka Artur z 12 p. dr. do 14 p. huz., Olszewski Włodzimierz z 6 do 1 p. ul., Dunin-Kępicz Stanisław z 9 p. dr. do 4 ul., Rukawina Milan z 5 do 6 p. ul., Hupert Witold z 8 p. ul. do 12 p. ul., Segere von Starigrad Rudolf z 8 do 12 p. ul., Klaus Józef 6 do 29 art. pol., Bernard Arpad z 23 do 31 art. pol., Głowacki Teodor z 25 do 32 art. pol., Stein Karol z 33 art. pol. do 14 haubic pol., Pampicher Michał z 38 do 1 art. pol., Merlitschek Ryszard 11 haub. p. do 33 art. pol., Hradil Rob. 2 do 3 art. fort., Gürtler Hubert 10 do 6 bat. pion., Spitzer Karol 3 do 9 bat. pion., Cyb Robert 10 do 7 bat. pion., Janus Franciszek 9 do 3 bat. pion.

Podporucznicy: Stankiewicz de Mogiła Gustaw 9 do 10 bat. pion., hrabia Thun Hohenstein Karol 2 do 4 p. dr., Giancnik Paweł 13 do 12 ul., Streit Oskar 11 do 13 ul., Hofer Józef 40 do 10 p. haubic pol., Batka Teodor 5 do 2 p. art. wał.

Lekarze pułkowi I. kl.: Majewski Tadeusz 14 dr. do 30 p. p., Müller Franciszek 30 do 35 p. p., Cernovsky Józef 45 do 79 p. p.

Z rezerwy zamianowani w stanie czynnym podporucznikami: Jaworski Franciszek 13 p. ul., hrabia Wilczek 6 drag., Lammer Alfred 4 ul., Hauptmann Otto 8 ul.

— **Zmiany garnizonu**. Pułk dragonów nr. 9 odszedł onegdaj na stałe do Brodów.

Drugi szwadron 4 pułku ułanów, stojący załogą w Krechowie koło Żółtki, przybył już do Lwowa i znalazł pomieszczenie w koszarach na Łyczakowie.

— **Ostrzeżenie**. Otrzymujemy następujące pismo: Dochodzą mnie wieści, że po Galicji chodzą agenci i zbierają składki na kościół św. Józefa na Kahlenbergu na msze św. wrzekomo do tego przemennie, używając. Otóż podaje do publicznej wiadomości, że w tym celu żadnych agentów nie wysyłałem, ani wysyłać nie zamierzam. Ks. Kukliński, rektor kościoła św. Józefa.

— **Z kolei państwowych**. W okręgu lwowskiej dyrekcji przeniesieni zostali: starszy komisarz budownictwa Stanisław Ptaszyński z Tarnopola do dyrekcji we Lwowie, a adiunkt budownictwa Jarosław Więckowski z dyrekcji we Lwowie do sekcji konserwacji w Brodach.

— **Mianowania**. Starszy radca skarbowy we Lwowie, Henryk Dobrowolski, zamianowany został zastępcą komisarza rządowego w galicyjskiej komisji krajowej wiadomości rentowych w miejsce zmarłego starszego radcy skarbowego Tadeusza Skolimowskiego.

Wyższy sąd krajowy w Krakowie zamianował auskultantami praktykantów sądowych: Eug. Dzikiewicza, Kar. (Kassiel) Ternera, dr. Zdzisł. Banachowski-go i Wład. Cwoździewiczza.

Gal. Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła asystenta poczt. Stan. Grodeckiego z Krakowa do Tarnowa.

— **Stemple od fundacji dobroczynnych**. Ministerstwo skarbu wydało okólnik do wszystkich krajowych władz skarbowych, w którym oznajmia, że w parlamencie został wniesiony projekt ustawy o uwolnieniu od należności stemplowych fundacji, utworzonych dla uczczenia jubileuszu cesarskiego.

Uwolnione mają być od stempla i innych należności wszelkie fundacje dobroczynne i humanitarne, łącznie odnoszące się do nich akty prawne, o ile zostaną fundowane i sporządzone w ciągu roku bieżącego jubileuszowego. Uwolnienie ma taką samą różniakość, jak uwolnienie, przyznane przed laty dziesięciu dla fundacji, utworzonych z racji 50-letniego jubileuszu panowania cesarza.

Zupełne uwolnienie od należności skarbowych przysługuje także fundacjom, których celem jest polepszenie ekonomicznego i socjalnego położenia najemników i wogóle najniższych warstw pracujących.

— **„Straż Polska“**. Datę 3 Maja nosi pierwszy numer „Straży Polskiej“ miesięcznika, poświęconego wyjaśnianiu niebezpieczeństw i organizowaniu samoobrony narodowej „przez zjednoczenie wszystkich sił duchowych i ekonomicznych narodu, celem ubezwładnienia przewagi siły przed prawem“.

Pismo jest organem „Straży Polskiej“, organizacji, założonej, jak wiadomo, w Krakowie w grudniu ubiegłego roku i wychodzącej pod redakcją Kazimierza Bartoszewicza, prezesa zarządu głównego „Straży“. Treść numeru jest bardzo zajmująca i wszechstronna; zajmujemy się nią jeszcze. Tymczasem chcemy już jednak zaznaczyć, że pismo to powinno znaleźć jaknajwiększe rozpowszechnienie w społeczeństwie, aby „Straż Polska“ stała się rzeczywiście strażą, organicznie połączoną z główną armią — społeczeństwem. Cena prenumeracyjna 2 kor. rocznie jest dostępną dla wszystkich. Adres Administracji Kraków, Floryńska 1.

— **Adam Antoni Kryński**, świeżo mianowany profesorem na katedrę filologii słowiańskiej w uniwersytecie lwowskim, przybył do Lwowa i w tym tygodniu rozpoczyna wykłady. Wykład wstępny odbędzie się we czwartek 7 b. m. o godz. 10 w sali XIV, a poświęcony będzie pogładowi ogólnemu na języki słowiańskie, ich rozwój, rozgałęzienie i na ich wzajemne stosunki.

— **Kwotę 50 koron** złożył Polak, niechcący być wymienionym, na ręce Organizacji Narodowej 6 okręgu Lwowa, polecając rozdzielić tę kwotę w równych częściach: na „Żywy pomnik“, dar 3 Maja i Towarzystwo Szkoły Ludowej. Odbiorca zadość uczynił życzeniu ofiarodawcy.

— **Na budowę bursy dla uczniów gimnazjum IV** w bieżącym roku szkolnym złożyli: Prof. R. Palmstein 2 kor.; uczniowie gimn. IV jako dochód z wieczorku w Brzuchowicach 50 k. 40 h.; uczniowie VIIb 26 k. 60 h.; IIIb 1 k.; VIIIb 8 k.; Va 1 k. 20 h.; VIIa w dniu imienin gospodarza klasy 10 k.; grono profesorów gimn. IV zamiast uczytu pożegnalnej dla ks. dra A. Pechnika 130 kor.; ks. dr. A. Pechnik 100 k.; grono profesorów gimn. IV przy pożegnaniu dra Leciejewskiego i prof. M. Siwaka 52 kor.; grono zamiast wieńca na trumnę śp. prof. W. Zagórskiego 28 kor.; grono profesorów gimn. IV drobnymi datkami 10 k. 74 h.; ze skarbonki 4 k. 94 h.; uczniowie gimnazjum im. Mickiewicza z okazji zaślubin córki dyrektora K. Petelena 80 kor.; radca Petelenz zamiast wieńca na trumnę śp. prof. Zagórskiego 20 kor.; uczniowie gimnazjum im. Mickiewicza w dniu imienin dyrektora 15 kor.; zjazd abiturjentów gimn. IV z r. 1897 102 kor.; prof. W. Kucharski 10 k.; WP. Tomicy 50 kor.; WP. Niżankowsy z Jaworowa 8 kor.; tełodrzy rzym. kat., byli uczniowie gimnazjum 10 kor.; WP. Karol Kucharski zamiast wieńca na trumnę śp. Schmidta 30 kor.; uczniowie z obchodu listopadowego 5 k. 6 h. Razem w roku szkolnym 1907/8 złożono 755 kor. 35 hal., które złożono na książeczkę Galic. Kasy Oszczędności nr. 16.732. Wszystkim ofiarodawcom Komitet składa serdeczne podziękowanie, a polecając dalszej pamięci budowę bursy dla największego gimnazjum, prosi o przesyłanie datków na ręce Dyrekcji gimn. IV lub prof. R. Palmsteina i W. Kucharskiego.

— **Rozwój biura sprzedaży mięsa**. Miejskie biuro pośrednictwa sprzedaży bydła i mięsa, założone przed dwoma laty w tym celu, aby sprowadzić potanie mięsa i ułatwić aprowizację miasta, rozwija się bardzo pomysłnie.

Wedle sprawozdania za rok ubiegły, w roku 1906 sprzedano za jego pośrednictwem 527.140 kg. mięsa, w roku 1907 już 772.181 kg. Ze sprzedaży bydła i mięsa uzyskało biuro w roku 1906 1.457.505 kor., w roku 1907 2.046.889 kor.

W r. 1906 korzystało z usług biura 2536 pro-

ducentów i 6162 kupców, w roku 1907: 3846 producentów i 9459 kupców. Biuro, założone w interesie aprowizacji, nie jest na zysk obliczone i zysków tych nie daje, lecz owszem jak dotąd tylko stratę. W roku 1906 strata wynosiła 3287 kor., w r. 1907 już tylko 1624 k.

Cyfrы powyższe wskazują, że biuro zwolnia ale statecznie się rozwija i oddaje miastu niezaprzeczenie poważną przysługę. Jatkі miejskie istnieją i mogą się nadal utrzymać tylko przy pomocy biura, albowiem ono dostarcza jatkom tańszego mięsa prowincjonalnego.

→ **Nowa jatka miejska.** Z dniem wczorajszym otwartą została czwarta z rzędu jatka miejska do sprzedaży mięsa prowincjonalnego w Rynku pod l. 7. Jest to lokal, zajmowany poprzednio przez jatkę Towarzystwa urzédników „Konsumcy“ i do tego celu zupełnie odpowiednio urzédzony. Gmina objęła go pod temi samymi warunkami co lokator poprzedni, a nadto nabyła także od „Konsumcy“ całe urządzenie sklepowe, umyślnie dla wyrebu i sprzedaży mięsa przygotowane.

Jatka miejska w Rynku jest czwarta z rzędu, w której sprzedawane jest mięso tanie prowincjonalne; trzy inne są na placu Krakowskim, na placu Unii Brzeskiej i w hali przy placu Bernardyńskim.

Także na placu Strzeleckim projektowane było urządzenie jednej jatkі i do tego celu gmina wybudowała nawet pawilon drewniany kosztem około 1000 koron. Pawilon ten stoi od kilku miesięcy próżny i wobec założenia jatkі w Rynku, urządzenie sprzedaży mięsa na placu Strzeleckim nie miaoby nawet celu. Pomimo to jakiś amator cudzej własności wdarił się przed kilkoma dniami do tej budki, nie obwołil się jednak wcale, bo prócz ciężarków mosiężnych i jednej wagi, które naturalnie zabrał, nic więcej tam nie było.

→ **Fundacya Szajnochy.** W ubiegły piątek, pod przewodnictwem rektora Antoniego Maleckiego odbyło się doroczne posiedzenie Komitetu fundacyi imienia Karola Szajnochy. Z nadesłanego nam sprawozdania dowiadujemy się, że majątek tej humanitarnej fundacyi, z której odsetki obracane są na stypendya dla zasłużonych pisarzy polskich, wzrósł o 705 k. 79 h. i wynosi obecnie 67910 k. 28 h. Odsetki w roku ubiegłym pobierali: Platon Kostecki i Zygmunt Miłkowski, każdy po 1359 k. rocznie. W roku bieżącym, wskutek śmierci śp. Platona Kosteckiego, wakujące po nim stypendyum przyznał komitet Józefowi Chociszewskiemu, zasłużonemu autorowi i wydawcy dzieł popularnych w Wielkopolsce. Z powodu kończącej się w tym roku kadencji urzędowania prezydium, — panowie dr. Malecki i Władysław Łoziski złożyli swoje mandaty. Jednogłośnie wybrano ich powtórnie na dalsze pięcioletcie.

→ **Czy zmarły może być wybrany?** Zmarły przed kilkoma dniami ś. p. Stanisław Markiewicz uzyskał przy ostatnim wyborze do Rady miejskiej absolutną większość, został tedy wybrany radnym na następujący okres 6-letni. Z tego powodu powstaje kwestya, czy należy go uważać za rzeczywiście wybranego i czy skutkiem tego mandat jego ma być opróżniony przez sześć lat, czy też należy przystąpić już obecnie do wyboru nowego innego radnego w jego miejsce. W razie potwierdzenia tej drugiej ewentualności powstaje znów kwestya, czy wybór w miejsce ś. p. Markiewicza ma się odbyć aktem wspólnym, obejmującym wybór ściślejszy brakujących radnych, czy aktem odrębnym. Wszystkie trzy zapatrywania powyższe mają zwolenników i dlatego kwestya ta ma być z polecenia prezydium miasta zbadana nawet przez komisję prawniczą miejską, która w tych dniach zostanie zwołana dla wyrażenia swojej opinii w tym kierunku.

→ **Ofiara zamachu morderczego,** kapral policyi Michał Szpak znajduje się ciągle w stanie bardzo groźnym i zdaniem lekarzy nie wiele jest nadziei utrzymania go przy życiu, gdyż lewe płuco jest przestrzelone, skutkiem czego powstał silny krwotok wewnętrzny.

Bazylego Zabawskiego, który przyznał się z całym cynizmem do zbrodni, odstawiono wczoraj do więzienia śledczego przy ulicy Batorego.

→ **Jeden kwiatek z niwy hajdamaczyzny.** Onegdaj w południe przechodziła ulicą Sykstuśką w towarzystwie starszej osoby uczenia gimn. im. Słowackiego II klasy A. W., mając przypiętą kokardkę T. S. L. W tem uderzyła ją jakaś powracająca ze szkoły Rusinka, zrywając kokardkę, którą następnie rzuciła na ziemię i uciekła. Zupełnie po bohatersku.

→ **Wiec młodzieży żydowskiej.** Dnia 1 maja odbył się we Lwowie wiec żydowskiej młodzieży akademickiej w sprawie znanej rezolucyi posła Schmidta w komisji budżetowej, zmierzającej do ograniczenia ilości uczniów żydowskich w austriackich szkołach średnich. Zgromadzenie powzięło uchwałę przeciw tej rezolucyi.

→ **Jubileusz urzédnika-obywatela.** W czerstwym zdrowiu obchodził w ubiegłą sobotę naczelnik poczty na Podzamczu p. Franciszek Hiolski jubileusz 40-letniej służby. P. H. znany jest w szerszych kołach jako dobry kolega i zacny obywatel, — a dowodem sympatyj liczna drużyna urzédnicza, którą zgromadziła wiadomość o obchodzie, który urzédzili urzédnicy pocztowi Podzamcza i głównego dworca, gdzie przez lat szesnaście jako „ambulanser“ i szereg lat następnie jako st. kontrolor dał się poznać.

W obchodzie wziął udział także radca Tournelle imieniem dyrektora, a prócz tego przybyło wielu przyjaciół i znajomych jubilate.

Fotografia wspólna i datek na „Żywy pomnik“ zakończyła piękną a rzadką uroczystość.

Odpowiedzialny redaktor: Józef Ziemiński.

Z drukarni „Słowa Polskiego“ we Lwowie, pod zarządkiem Józefa Ziemińskiego.

→ **Inteligentny kamienicznik.** Jeden z współpracowników „Skorowidza lwowskiego“ udał się w tych dniach za rogatką Gródecką w celu sprawdzenia adresów mieszkańców domów, położonych za rogatką, a niemających obowiązku meldowania się w policyi. Gdy wszedł do realności pod l. 9 i pytał o adresy lokatorów, napadł nań współwłaściciel tej realności p. G., podarł mu legitymacyę redakcyjną, pobił, połamał cylinder i krzyżując „To szpieg policyjny“, wyrzucił go na ulicę. Inteligentny ten obywatel ma zapewne słuszne powody trzymania się zdala od policyi, więc pobity oddał sprawę wprost do sądu karnego, który może prędzej zdoła się porozumieć z tym antagonista władzy bezpieczeństwa.

→ **Znaleziono.** W ul. Stonecznej pulares, zawierający 68 hal. — W ul. Jagiellońskiej czarny pulares, zawierający 8 hal.

→ **Zgubiono.** P. Joanna Ewy zgubiła w ul. Sykstuśkiej suknię ślubną wraz z bluzką, zawiniętą w prześcieradło i obiecuje znalazcy 10 k. nagrody. — Władysław Wajda, uczeń gimnazjalny, zgubił w ul. Kazimierzowskiej kryty zegarek z niklową dewizką. — P. Marya Argasińska zgubiła torebkę, zawierającą dziesięć kluczyków.

□ **Tuchów.** (K. w.) Nabożeństwo żałobne. Staraniem Towarzystwa Wincentego a Paulo i Pań adorujących odbyło się w naszym mieście nabożeństwo żałobne za duszę zamordowanego śp. namiestnika. W nabożeństwie wzięli udział wszystkie urzédy miejscowe, więc sąd, urząd podatkowy, dziatwa szkolna ze swimi nauczycielami i bardzo liczne rzesze ludu. Po odśpiewaniu przez tutejszego kanonika ks. Maciejowskiego „castrum doloris“, wygłoszono znakomite kazanie, które zgromadzonym przedstawiło zbrodnię wobec Boga i Ojczyzny, popełnionej na śp. namiestniku.

□ **Nowy Sącz.** (Kor. wł.) Budżet miejski a Wydział krajowy. Na pokrycie nadzwyczajnych wydatków budżetu gminnego na r. 1907, zezwolił Wydział krajowy gminie Nowego Sącza na zaciągnięcie w Tow. zaliczkowym pożyczki 54.000 kor. Pożyczka ta jednak miała być bezwarunkowo zwróconą w roku 1908. Ale nasz magistrat nie uwzględnił zwrotu tej pożyczki w budżecie na r. 1908 i w piśmie do Wydziału krajowego zaznaczył, że jeżeli w bież. roku przystąpi miasto do wykonania projektowanych wielkich inwestycji, to pożyczka 54.000 kor. zostanie zwróconą z większej pożyczki inwestycyjnej, jeżeli zaś nie, to magistrat obmyśli sposób spłacenia tej pożyczki w budżecie miejskim na r. 1909. Takie zapatrywanie magistratu spotkało się ze stanowczą opozycją Wydziału krajowego, który wytknął do magistratowi i wezwał go, aby całą pożyczkę wstawił do rozchodu budżetu na r. 1908, nałożył na jej pokrycie odpowiednie dodatki do podatków bezpośrednich i tak zmodyfikowany budżet ponownie przedstawił Radzie miejskiej do powzięcia uchwały. Ciekawimy bardzo, co na tę bezstanną z Wydziału krajowego powie obecna większość Rady miejskiej.

NADESŁANE.

(Za tę rubrykę Redakcyja nie odpowiada).

Specjalista chorób nerwowych
Dr. SWITALSKI

powrócił i ordynuje ul. Pańska l. 11. 4829

FRANCISKA JOZEFA GORZKA WODA
NAJZNAKOMITSZY
SRODEK PRZECZYSCAJACY

„OJCZYzna“

Tygodnik ilustrowany dla ludu

kosztuje wraz z przesyłką pocztową rocznie 4 kor
kwartalnie 1 kor.

— wychodzi w Krakowie na każdą niedzielę. —

Adres Redakcyi i Zarządu: Kraków
Długa l. 5.

W naszej Administracyi złożyli:

Na Dar narodowy Trzeciego Maja. Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Domicela Hoffman kor. 1.

Na Tow. Szkoły Ludowej.

J. R. kor. 10. Dianni za odstąpienie kokardki p. Karolowi Pastawskiemu kor. 1.

Na pomnik A. Mickiewicza w Żydaczowie.

Wilhelmina Radelli z Zabiego kor. 1. — Maryan Horowitz z Zabiego hal. 50.

Na kościół w Czernichowcach.

L. Mazurek z Uhnowa kor. 10. — Bromowicz Stanisław z Krakowa kor. 2. — Józefa Dzieńwiczowa, nauczycielka ze Sniatyna, kor. 4.

Wiadomości giełdowe.

Z targów handlowych.

Wiedeń, 4 maja. (Tel. wł.)
Spirytus. Za towar skontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono kor. 62— do 62-60.
Tendencya: niezmienną.

Cukier za towar skontyngentow. z natychmiastową z Wiednia w całych wag. K. 77-25 do 77-75. Rafinada secunda z miedzią natychmiastową z Wiednia w całych wagonach K. — do ——. Kostkowy prima w skrzyżniach netto z dostawą natychmiastową z Wiednia K. —, w całych wagonach K. — do —, beczkami do —.
Tendencya: spokojna.

Nafta galicyjska Standard White w całych wagonach z Wiednia K. 26-25 do K. 26-75. W beczkach K. — do —.

Nafta galicyjska z Wiednia beczkami K. 27-25 do K. 27-75.

Tendencya: spokojna.

Wiedeń, dnia 4 maja. Kursy giełdy wiedeńskiej. Losy a) procentowe: Austriackiego Zakładu kredyt. i obli: p. z r. 1880 3 proc. 276—, Austr. Zakł. kred. z b. op. z r. 1889 3 proc. 269—, Towarzystwa żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 257-50, Węgierskiego Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 245-25, Pożyczka serbska norm. po 100 fr. pr. 4 106-50, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 20-50, Zakładu kred. dla handlu i przemysłu po 100 zł. 451—, Clary 40 m. k. 150—, Pożyczka m. Innsbruku 20 zł. 108—, Losy m. Krakowa 20 zł. 115—, Pożyczka m. Lublany 20 zł. 62-50, Ofen 40 zł. 218—, Palfy 40 zł. m. konw. 190—. Czerwonego krzyża austr. tow. 10 zł. 50-85. Czerwonego krzyża węg. tow. 5 zł. 27-50, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 68—, Salma 40 zł. m. k. 229—, Pożyczka salcburska po 20 zł. 110—, Turckie oblig. prem. kolejowe 500 fr. 187-45, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 497—.

Berlin, dnia 4 maja. Banknoty austriackie 85-10, Spirytus —.

Paryż, dnia 4 maja. Trzy procentowa renta 96-50, mąka 29-50.

Frankfurt, dnia 4 maja. Austr. kred. 197-40, Koleje państwowe 148-50 Disconto 174-25, Laura —, Alpy —
Usposobienie:

Depesze z targu pieniężnego.

Wiedeń, d. 5 maja. Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowano: Akcye austr. Zakładu kredytowego 630-25, Akcye węgier. Zakładu kredy 74—, Akcye Anglo banku 297-25, Akcye Unionbanku 537—, Akcye Lanđ derbanku 434—, Akcye Bankvereinu 522-73, Akcye Boden credit 1054—, Akcye gal. Banku hipot. —, Akcye kolei państwowych 692-75, Akcye kolei porudniowej 136-25, Akcye Tramway A. —, B. —, Akcye kolei Elbetnal 444—, Akcye kolei pótn. 5265—5300, Akcye kolei czern. —, Akcye Alpy 654-50, Akcye Rima Muranyi 545—, Akcye Prag. Tow. zel. 2624—, Akcye Fabryki broni 541—, Akcye tur. tyron. 406—, Akcye gal. karp. Tow. naft. 537—, Obligacye węgierak. indemn. 93-25 Renta majowa 97-30, Austr. Renta koronowa 97-30 Węg. Renta koronowa 93-05, 56 l. Listy Tow. kred. ziem. 94-20, 4 proc. listy Banku hip. 94-50, 4½ proc. listy Banku hipot. 100-25, 5 proc. listy Banku hipoteczn. 110-50, 4 proc. listy Banku kraj. 94-75 4¼ proc. listy Banku kraj. 100-25, 4 proc. komunalne obligacye Banku kraj. 97-75, Obligacye propinacyjne —, 4 pro. Gal. poz. kraj. z 1893 r. 90-25, 4 proc. pożyczka miasta Lwowa 94-25, Losy tureckie 187-50, Marki 117-58, Ruble 251-50, Krecyty —, Alpy —, Węgierkred. —, Unionbank —, Koleje —, ros. 5 proc. ożyczka 1906 94-60.

Usposobienie po silnem otwarciu osłabione z powodu słabej zagranicy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Usposokające doniesienia o zdrowiu cesarza i lepsze ocenianie wewnątrzno-politycznej sytuacji wpłynęło na przyjaźne uształtowanie się tendencji, jednakowoż do większego obrotu nie przyszło. Jedynie akcye kolei państwowej, z motywów, które poprzednio już były miarodajne do ożywienia w dziale tych akcyj, wykazały zwykłe. W południe wiadomości z Afganistanu i ucisk na giełdzie londyńskiej oddziaływały niekorzystnie; pod koniec wprawdzie pod wpływem wiadomości z Londynu tendencya się polepszyła, jednak usposobienie osłabło. Akcye kolei lwowsko-czerniowieckiej osiągnęły zwykłe; znaczną zwykłe wykazały akcye Schodnicy.

Berlin, dnia 5 maja. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 197-40, Staatsbahny 148-50 Disconto Comandit 174-60, Berlin. Tow. handl. 162—, Laura 208-75, Bohumery 217-10, Kolej połudn. wschodnio-pruska —, Rubel za got. 214-20, Kolej warsz.-wied. 102-40, Kolej morza śródziemnego —, Kolej Meridionałna 134-75, Losy tureckie 150-25 Renta włoska —, „Harpenor“ kopalnia węgla 199—, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidacye 428—, Lombardy 23-30, Kolej Henry 117-90 Niemiecki bank narodowy —, Kanada Preferred 152-60, Akcye żegluga hamburskiej 109-50, Kurs warszawski —, Huta „Donnersmark“ 291-75 3¼ proc. renta rosyjska z r. 1894 —, 3-8 proc. renta rosyjska 73—, 4 proc. renta rosyjska z r. 1902 81-60, 4½ proc. renta rosyjska z r. 1905 94-70 Rheinische Stahlwerke 178-50, Gelsenkirchen 193-25.

Berlin, d. 5 maja. 4 proc. węgierska renta złot.—, węgierska renta koronowa —, Austr. akcye, kredytywowe 197-40, Staatsbahny 148-50, Lombardy 23-30, Disconto Comandit 174-60, Ruble 214-20.
Tendencya: spokojna.

Frankfurt, dnia 5 maja. Wczorajsza giełda wieczorna: Austriacka renta papierowa —, Austr. renta srebrna 98-85, Austr. renta złota 98-45, Austr. akcye kredytowe 197-40, Staatsbahny 148-60, Lombardy 23-30 4-proc. austr. renta koronowa 97-10.
Tendencya: spokojna.

Targ zbożowy i towarowy.

Budapeszt, dn. 4 maja. Pszenica na kwiecień 1908 r. od — do —, Pszenica na maj od 11-96 do 11-97, Pszenica na październik od 10-25 do 10-26. Zyto na maj 1908 r. od 10-20 do 10-25, Zyto na październik od 9— do 9-01, Owies na maj 1908 r. od 7-12 do 7-13, Owies na październ. od 6-59 do 6-60, Kukurudza na sierpień — do —, kukurudza na lipiec od 6-60 do 6-61, kukurudza na maj 1908 r. od 6-52 do 6-53 Rzepak na maj 1908 0— do 0—, Rzepak na sierpień od 18-60 do 18-70.
Pogoda: piękna.

Nakładem Spółki wydawniczej we Lwowie, Stow. zar. z ogr. poręką.

Papier z fabryki Tow. akc. Braci Fiałkowskich w Białej i Czafcu